

Политики за достъп до оборудването от външни организации

Научната инфраструктура на Лабораторията по високопроизводителни изчисления (ЛВПИ; HPC L) е е-инфраструктура основана на триъгълника за **знания, образование и иновации**, и затова има главна роля в развитието на знанията и технологиите и тяхното използване. Предлагайки високо качествени услуги на потребителите, включвайки младите хора, привличайки нови потребители и подготвяйки ги за ново поколение изследователи, научната инфраструктура помага да се структурира научното общество и играе ключова роля в конструирането на ефективна научна среда за иновации. Използването на електронни услуги прави инфраструктурата по-достъпна, премахвайки географските бариери, отдалеченият достъп дава възможност физическото разположение на техниката да е по-малко важно. Естеството на научната инфраструктура и нейните данни има доста предизвикателства в посока на собствеността и необходимостта от правила за достъп. Експоненциалното нарастване на данните още повече допринася за необходимостта на ефективен достъп и съхранение. Настоящите правила са съобразени с напътствията и принципите, заложи в European Charter for Access to Research Infrastructures, 2016.

I. Принципи:

• Политики на достъп:

ЛВПИ има политика за регулиране, отпускане и предлагане на достъп до ресурсите на научната инфраструктура от потенциалните потребители от академичните среди, бизнесът, индустрията и публичните институции. Лабораторията подкрепя, когато е възможно, политиката за свободен достъп до публикациите и данните, особено тези, които целят публичност.

• Потвърждаване и съавторство:

Потребителите е препоръчително да цитират използваната инфраструктура във всички изяви (т.е. публикация, патент, данни и др.), получени от изследвания, в резултат на използване на инфраструктурата. Потребителите се окуражават да предложат съавторство на тези изследователи, работещи в научната инфраструктура, които са направили съществено научно постижение в тяхната работа.

• Правно съответствие:

Правилата за достъп до Научната инфраструктура са съобразени с националното законодателство, международни споразумения, препоръките на Хоризонт 2020 особено, но не само, в области като права на интелектуалната собственост, конфиденциалност, етични съображения, както и сигурност и защита.

• Финансови разходи и такси:

До степен, която е необходима, се прилагат разнообразни модели за финансиране за да могат да се покрият разходите, включително и събиране на такси за достъп, за да се постигне на финансовата устойчивост на научно-изследователската инфраструктура.

- **Етично поведение и изследователска почтеност**
Научната инфраструктура и потребителите се придържат към стандартните кодекси на етично поведение в научните изследвания.
- **Недискриминация**
При предоставяне на права на достъп на потребителите управлението на научно-изследователската инфраструктура не трябва да дискриминира по лични причини, а да използва политиките за равни възможности. Администрацията, отговорна за избора на предоставяне на права за достъп, да бъде минимална.
- **Управление на данните от изследванията**
ЛВПИ изготвя план за управление на данните, получени при изследванията, които осигуряват, че данните се съхраняват и използват подходящо за определен период и са налице за рефериране и повторно използване. ЛВПИ окуражава специалистите да дават свободен достъп до данните, когато е възможно.
- **Инструкции за потребителя**
ЛВПИ предоставя на потребителите инструкции за по-ефективен достъп до научната инфраструктура.

II. Достъп до ресурсите

1. Политика на достъп

Политиката на достъп до научната инфраструктура на ЛВПИ се определя в термините на единици за достъп (време, количество данни и др.), режими на достъп за отделните групи потребители, условията за достъп, процесът и комуникацията при достъп и помощ от страна на от инженерните кадри на ЛВПИ.

2. Видове достъп

ЛВПИ използва комбинация от следните методи за достъп, в зависимост от групата потребители.

- **Достъп до върховите постижения:** предоставя се на партньорите и външните експерти към ЛВПИ. Той зависи изключително от оригиналността, качеството и техническата изпълнимост на приложението, оценено от вътрешен или външен експерт. ЛВПИ дава възможност за достъп до най-добре оценените ресурси и услуги. Този режим на достъп позволява съвместни изследвания и технологично развитие независимо от географските ограничения.
- **Широк достъп:** предоставя се на изследователски групи от академичните среди и публичните институции. Той гарантира широка възможност за потребление на

научните данни и дигиталните услуги, предоставени от е-инфраструктурата на потребителите, независимо къде се намират. Така се увеличава възможността от публичност на ресурсите, които се предлагат.

- **Пазарно–ориентиран достъп:** прилага се с отделно споразумение с **бизнес потребители**, в което се описват точно таксите за достъп до различните услуги и е конфиденциално.

3. Ограничения на достъпа

ЛВПИ ограничава достъпа до базите данни и ресурсите до някои групи потребители на квотен принцип. Такива ограничения се правят при обучение на потребители, при използване на ресурсите от индустрията, ако е необходимо. Уреждат се с правни и договорни задължения и финансови вноски.

4. Комуникация с потребителите

Комуникацията с потребителите е уредена с правилник за кандидатстване и регулиране на достъпа до инфраструктурата. ЛВПИ предоставя публичност на правилата за достъп, преговаря с всеки отделен потребител, мотивира своето решение за метода на достъп на всеки един потребител, предлага ръководство на потребителя, както и техническа помощ и съдействие на потребителя. ЛВПИ предлага прозрачна информация за определянето на правата на достъп до инфраструктурата. В съвместните споразумения/договори с потребителя се уточняват правата за достъп, интелектуалната собственост, защита на данните, конфиденциалността и съответните такси. ЛВПИ осигурява защитата на потребителските данни, следвайки GRDPR+. Освен това ЛВПИ следи за качеството на предлаганите услуги с търсене на обратна връзка от потребителите.

5. Обучение

ЛВПИ предлага обучение на студенти, докторанти, пост-докторанти и млади учени за използване на е-инфраструктура, с цел да се подготвят младите хора за бъдещи научни изследвания. Освен това предлага курсове на потребители за работа с инфраструктурата.

6. Задължения по изпълнението

ЛВПИ предоставя следните услуги:

- а) осигурява безплатен достъп на избрани *групи потребители* до *инфраструктурата* която управлява, включително цялата логистична, технологична и научна поддръжка, както и конкретното обучение, което се осигурява обикновено на външни изследователи, използващи *инфраструктурата*;
- б) широко оповестява, включително и на специална страница в интернет, предлагания достъп, по такъв начин, че изследователите, които желаят да получат достъп до *инфраструктурата*, да бъдат уведомени за достъпните за тях възможности;
- в) осигурява спазването от страна на *потребителите* на реда и условията на настоящите правила;
- г) съхранява съответна документация за подкрепа и обосновка на количеството отчетен достъп; тази документация трябва да включва записи на имената, националностите и

институциите на произход на *потребителите*, както и характера и количеството достъп, който им е предоставен.

7. Избираемост и избор на групите потребители

Само *групи потребители*, упълномощени да разпространяват *произхождащите знания*, които са получили в рамките на *инфраструктурата*, са избираеми за безплатно използване на достъпа до *инфраструктурата* съгласно настоящите правила.

а) *Групите потребители*, които искат достъп, трябва да предадат на *ЛВПИ* писмено описание на работата, която желаят да извършат, както и имената, националностите и институциите на произход на *потребителите*.

б) *Доставчикът на достъп (ЛВПИ)* свиква комисия за подбор, която да му помага при избора на *групите потребители*. Тази комисия за подбор оценява всички получени предложения и препоръчва списък на избраните *групи потребители*, които да получат безплатен достъп. В работата си тя прилага принципите на прозрачност, справедливост и безпристрастност.

в) Комисията за подбор е съставена от експерти в областта, поне половината от които са независими от *инфраструктурата*.

г) Комисията за подбор основава избора си върху научните заслуги, като има предвид, че приоритет трябва да получават *групи потребители*, съставени от *потребители*, които не са използвали преди това *инфраструктурата*

д) *Доставчикът на достъп (ЛВПИ)* иска писменото одобрение на *Комисията* при избора на *групи потребители*, които искат достъп за повече от 3 месеца.

8. Отчети и материални резултати

Доставчикът на достъп (ЛВПИ) включва в периодичните отчети за дейността, свързана с достъпа, раздел, посочващ членовете на комисията за подбор, както и количеството достъп, предоставен на *групите потребители*, с описание на тяхната работа, както и имената и институциите на произход на *потребителите*.

9. Публичност

Доставчикът на достъп гарантира, че взема всички необходими мерки, за да гарантира, че в своите публикации *потребителите* достатъчно оповестяват поддръжката, по отношение на предоставения им достъп.

Комисията е упълномощена да публикува списъка на *потребителите*, в каквато и да било форма и чрез каквито и да било средства или носители, включително в интернет.